Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausunto
29.11.2016

Viite

KOMISSION TYÖOHJELMA 2017

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa komission vuoden 2017 työohjelmaa käsittelevästä valtioneuvoston E-kirjeestä (VNEUS2016-00647). Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan toimialaan kuuluvilta osin työ- ja elinkeinoministeriö esittää seuraavaa:

Komission työohjelma pitää sisällään yleisen osuuden sekä 21 uutta aloitetta, 18 REFFIT-toimenpidettä, 31 prioriteettialoitetta, 19 peruutettavaa lainsäädäntöehdotusta sekä 16 kumottavaksi ehdotettua EU-säädöstä.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että komission vuoden 2017 työohjelma ja sen kymmenen prioriteettia tukevat pitkälti Suomen tavoitteita. On hyvä, että komissio keskittyy valittujen suurten asiankokonaisuuksien edistämiseen.

Ministeriö pitää erityisen hyvänä sitä, että parempi sääntely on komission työohjelman läpileikkaava teema, joka tulee huomioida kaikessa komission työssä. Huomiota tulee kiinnittää muun muassa siihen, että uusia lainsäädäntöehdotuksia annettaessa panostetaan riittävästi vaikutusarvioiden laatimiseen. Yleisesti ottaen on tärkeää varmistaa, että EU-sääntely on tehokasta ja oikeasuhteista sääntelylle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Suomi tavoittelee nykyistä vähemmän, mutta parempaa ja kevyempää sääntelyä.

Komission työohjelmassa ehdotetaan uusia toimia sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaan REFIT-ohjelmaan, ja työohjelman liitteessä esitetään käynnissä olevien toimien tilanne (ns. REFIT –tulostaulu). Lisäksi työohjelmaan sisältyy joukko REFIT-foorumin laatimia, lainsäädännön yksinkertaistamiseen tähtääviä suosituksia. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää hyvänä sitä, että REFIT-foorumin suositukset on otettu mukaan komission työohjelmaan. Ministeriö katsoo, että on tärkeää edelleen kehittää REFIT-foorumin roolia EU-sääntelyn yksinkertaistamisessa ja hallinnollisen taakan keventämisessä siten, että REFIT-foorumista tulisi toimiva ja tehokas väylä EU-lainsäädäntöä koskevien yksinkertaistamisaloitteiden eteenpäin viemiseen. Myös REFIT-

tulostaulua on jatkossakin tarvetta edelleen kehittää siten, että REFIT-toimien etenemistä ja niiden vaikuttavuutta olisi helpompi seurata.

Yksi komission aloitteista on *EU:n nuorisoaloite*. Sen keskeisenä tavoitteena on nuorten koulutuksen, työllisyyden ja osallisuuden edistäminen. Komissio täydentää *osaamisen agendaa* vuoden 2017 aikana uusilla aloitteilla. Aloitteet liittyvät mm. oppisopimuskoulutettavien liikkuvuuteen ja koulutusjärjestelmien uudistamiseen.

TEM:n mukaan digitalisaation vaikutukset osaamiseen ja koulutukseen olisivat voineet näkyä vahvemmin työohjelmassa. Komissio aikoo vahvistaa nuorisotakuuta ja nuorisotyöllisyysaloitetta. Solidaarisuusjoukkoja koskevassa ehdotuksessa tulee ottaa huomioon jo käytössä olevista toimista saadut kokemukset.

Komissio aikoo ehdottaa vuonna 2017 toimia *työn ja perhe-elämän yhteensovittamisen* helpottamiseksi sekä naisten työllisyysasteen nostamiseksi. Aihe on jatkoa aiemmalle raskaudensuojeludirektiivin muutoshankkeelle, jonka komissio joutui vetämään pois, kun se ei saanut riittävää tukea jäsenvaltioilta. Nyt mukana olisi tiettävästi ehdotuksia isyysvapaasta ja muun perheenjäsenen kuin lapsen hoitovapaasta. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää teemaa tärkeänä, mutta katsoo, että komission ei tule esittää liian joustamattomia säännöksiä vanhempainvapaasta, vaan jättää jäsenvaltioille sekä työelämän osapuolille riittävästi liikkumavaraa. Myös vapaajärjestelyn kustannusvaikutukset yrityksille ja yhteiskunnalle on tärkeää ottaa huomioon.

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskeva ehdotus on komission 2017 työohjelmassa, mutta sen tarkempi sisältö tarkentuu vasta vuoden 2016 lopussa päättyvän avoimen konsultaation jälkeen. Komissio ei ole toistaiseksi ottanut kantaa myöskään asiakirjan sitovuuteen / suositusluonteisuuteen. *Suomen kannalta on olennaista*, että pilarin kattamia asioita käsitellään kaikkien jäsenmaiden kesken. Suomi on katsonut, että pilarista ei tule tulla oikeudellisesti sitovaa instrumenttia eikä sen tule johtaa toimivaltamuutoksiin työ- ja sosiaalisektoreilla.

Osana sosiaalisten oikeuksien pilaria tai sen ohessa komission on tarkoitus antaa alkuvuonna 2017 kertomus työaikadirektiivin täytäntöönpanosta. Kertomus tulee todennäköisesti sisältämään myös yhteenvedon Euroopan unionin tuomioistuimen työaikadirektiiviä koskevasta oikeuskäytännöstä sekä direktiivin tulkintaa koskevan ohjeiston. Komission tavoitteena on luoda strategia direktiivin täytäntöönpanon tehostamiseksi.

Komissio on niin ikään aikeissa antaa ehdotuksen, jolla muutetaan nk. työsuhteen ehtojen todentamisdirektiiviä, joka koskee työnantajan velvollisuutta ilmoittaa työntekijöille työsuhteen ehdot. Komissio on ilmoittanut, että jatkossa tiedot pitäisi antaa jo ennen työsuhteen alkua. Sosiaalisten oikeuksien pilarin yhteydessä hallitus on preferoinut direktiivin jättämistä ennalleen.

Tarja Kröger
Hallitusneuvos